Către: Victoria BELOUS
Ministra Finanțelor

Nr. 162 din 09.11.2026

Ref.: Comentarii și propuneri la proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 181/2023 privind serviciile de finanțare participativă

Stimată doamnă Ministră,

Camera de Comerț Americană din Moldova (AmCham Moldova) și Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC (ATIC) au examinat proiectul de Lege pentru modificarea Legii nr. 181/2023 privind serviciile de finanțare participativă și salută inițiativa de actualizare a cadrului normativ, în vederea dezvoltării și consolidării pieței locale de finanțare participativă, precum și a alinierii acesteia la standardele europene.

Totodată, analiza proiectului a evidențiat anumite aspecte care necesită clarificări și ajustări, pentru a asigura coerența cadrului normativ, proporționalitatea cerințelor aplicabile și funcționalitatea mecanismelor propuse. În acest context, prezentăm mai jos observațiile și propunerile comune ale celor două organizații, însoțite de argumentele aferente.

Proiectul aduce clarificări necesare: evaluarea riscului de credit și stabilirea prețului, fondul de rezervă, regimul serviciilor de plată și al păstrării activelor, cooperarea autorităților. În același timp, în forma actuală, unele soluții sunt incomplete sau disproporționate și riscă să facă inaplicabile tocmai mecanismele pe care proiectul le introduce. Propunerile noastre prioritare sunt următoarele:

1. Completarea modelului finanțării participative bazate pe investiții: noua definiție permite investiția directă în dezvoltator, dar procedura (art. 36–38) reglementează doar investiția prin vehicul. Propunem separarea clară a celor două căi și un regim al vehiculului investițional conform Regulamentului (UE) 2020/1503 – fără a stabili prin lege cine îl înființează sau îl administrează, dar cu obligații de transparență și de gestionare a conflictelor de interese (art. 2, 36, 36[1] nou, 37 și 38).

2. Corelarea cu Legea nr. 181/2026: corectarea trimiterii eronate la plasarea cu angajament ferm (art. 2), actualizarea trimiterii la art. 137 din Legea nr. 171/2012, abrogat, și intrarea în vigoare concomitent cu Legea nr. 181/2026, la 29 martie 2027.

3. Proporționalitatea sarcinilor noi: renunțarea la notificarea prealabilă a fișei cu informații esențiale (art. 24 alin. (13)), verificarea antecedentelor penale de către furnizor și, pentru autorizare, obținerea din oficiu a informațiilor de către autoritate, fără obligația de a anexa cazierul judiciar (art. 29, 39), renunțarea la

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

semnătura electronică (art. 29, 30, 35), notificarea ulterioară a externalizării (art. 13) și renunțarea la plafoanele de investiții (art. 27).

4. Reglementarea împrumuturilor convertibile (art. 32^1 nou) și menținerea regimului împrumuturilor de consum după aderare, întrucât acestea nu intră sub incidența Regulamentului (UE) 2020/1503 (art. 48 alin. (3)).

5. Eficiența recuperării creanțelor: contractele de împrumut ca titluri executorii, ipoteca executorie pentru împrumuturile prin platformă, calitatea de registrator în registrul garanțiilor și detalierea mandatului furnizorului (art. 8; Codul civil; Codul de executare).

6. Un regim fiscal și valutar funcțional: deductibilitatea sumelor alocate fondului de rezervă, impozitarea dobânzii nete de comisionul furnizorului și admiterea operațiunilor în valută prin platformă (Codul fiscal; Legea nr. 62/2008).

7. Dispoziții tranzitorii: corespondența de drept a autorizațiilor existente cu noile servicii, un termen de conformare de 12 luni fără sancțiuni și menținerea vehiculelor și a contractelor existente.

Solicităm, totodată, ca proiectele actelor normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare, la care proiectul face numeroase trimiteri (de exemplu, art. 9 alin. (4^3)), să fie supuse consultărilor publice concomitent cu proiectul de lege sau cel puțin cu 3 luni înainte de intrarea lui în vigoare.

I. PROPUNERI LA TEXTUL PROIECTULUI ȘI AL LEGII NR. 181/2023

Propunerile urmează ordinea articolelor din Legea nr. 181/2023 și includ atât prevederile modificate prin proiect, cât și prevederi ale legii pe care proiectul nu le vizează, dar care necesită ajustare.

1. Art. 2 – noțiunea „instrumente admise în scopul finanțării participative”

Text proiect	**Text propus**
instrumente admise în scopul finanțării participative – părți sociale ale unei societăți cu răspundere limitată din Republica Moldova, care pot fi oferite publicului prin platforme de finanțare participativă și care nu sunt supuse unor restricții ce împiedică transferul către terți;	*instrumente admise în scopul finanțării participative* – părți sociale ale unei societăți cu răspundere limitată din Republica Moldova, care pot fi oferite publicului prin platforme de finanțare participativă și care nu sunt supuse unor restricții ce ~~împiedică~~**ar împiedica efectiv** transferul **lor** către terți;

Propunem completarea cu „efectiv”, conform art. 2 alin. (1) lit. n) din Regulamentul (UE) 2020/1503 („restrictions that would effectively prevent them from being transferred”). Fără acest cuvânt, dreptul de preempțiune prevăzut la art. 25 alin. (3) din Legea nr. 135/2007 ar putea exclude din noțiune, în practică, părțile sociale ale oricărui SRL, deși preempțiunea doar condiționează transferul, fără a-l împiedica. Menționăm că statutul SRL poate exclude preempțiunea (art. 25 alin. (12) din Legea nr. 135/2007).

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

2. Art. 2 – noțiunile „securitizare” și „vehicul investițional”

Text proiect	**Text propus**
securitizare – tranzacție sau mecanism prin care o entitate distinctă de dezvoltator, înființată ori utilizată în scopul tranzacției sau al mecanismului respectiv, emite investitorilor instrumente de finanțare, dacă se atestă cel puțin una dintre următoarele situații: a) un activ, un portofoliu de active sau o parte a acestuia este transferat entității respective prin transmiterea de către dezvoltator a dreptului de proprietate asupra activelor ori a drepturilor patrimoniale, aferente acestora, sau prin subparticipare, înțeleasă ca obligație a dezvoltatorului de a transfera entității fluxurile de numerar generate de active, fără transmiterea activelor; b) riscul de credit, aferent unui activ, unui portofoliu de active sau unei părți a acestuia este transferat investitorilor în instrumentele de finanțare, emise de entitatea respectivă, prin utilizarea instrumentelor financiare derivate de credit, a garanțiilor ori a altor mecanisme similare; *vehicul investiţional* – societate cu răspundere limitată sau societate pe acțiuni, distinctă de dezvoltator, înființată sau utilizată în scopul unei securitizări pentru acumularea, efectuarea şi gestionarea investiţiilor într-un proiect de finanţare participativă, care emite investitorilor părți sociale sau valori mobiliare în schimbul mijloacelor bănești, acumulate de la aceștia.	*securitizare* – tranzacție sau mecanism prin care o entitate distinctă de dezvoltator, înființată ori utilizată în scopul tranzacției sau al mecanismului respectiv, emite investitorilor ~~instrumente de finanțare,~~**părţi sociale sau valori mobiliare,** dacă se atestă cel puțin una dintre următoarele situații: a) un activ, un portofoliu de active sau o parte a acestuia este transferat entității respective prin transmiterea de către dezvoltator a dreptului de proprietate asupra activelor ori a drepturilor patrimoniale, aferente acestora, sau prin subparticipare, înțeleasă ca obligație a dezvoltatorului de a transfera entității fluxurile de numerar generate de active, fără transmiterea activelor; b) riscul de credit, aferent unui activ, unui portofoliu de active sau unei părți a acestuia este transferat investitorilor în ~~instrumentele de finanțare,~~**părțile sociale sau valorile mobiliare** emise de entitatea respectivă, prin utilizarea instrumentelor financiare derivate de credit, a garanțiilor ori a altor mecanisme similare; *vehicul investițional* – societate cu răspundere limitată sau societate pe acțiuni, distinctă de ~~dezvoltator,~~**dezvoltator şi interpusă între acesta şi investitori,** înființată ~~sau utilizată~~**exclusiv** în scopul unei securitizări ~~pentru acumularea, efectuarea şi gestionarea investiţiilor într-un proiect de finanţare participativă,~~**sau care serveşte exclusiv acestui scop,** care emite investitorilor părți sociale sau valori mobiliare în schimbul mijloacelor ~~bănești,~~**băneşti** acumulate de la aceștia.

Propunem menținerea noțiunii, care preia definiția securitizării din art. 1 pct. 2 din Regulamentul BCE nr. 1075/2013, la care trimite art. 2 alin. (1) lit. q) din Regulamentul (UE) 2020/1503, cu înlocuirea termenului nedefinit „instrumente de finanțare” cu „părți sociale sau valori mobiliare” – instrumentele pe care vehiculul investițional le poate emite potrivit legii (a se vedea și Q&A ESMA 1.2). Notă tehnică: în textul proiectului ghilimelele se închid după termen („securitizare” –), nu după definiție. Propunem alinierea noțiunii la art. 2

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

alin. (1) lit. q) din Regulamentul (UE) 2020/1503 („created solely for, or which solely serves the purpose of, a securitisation") și la Q&A ESMA 1.1, potrivit căruia vehiculul poate fi creat doar dacă este interpus între dezvoltator și investitori. Termenul „exclusiv" preia condiția din Regulament, iar sintagma „interpusă între acesta și investitori" clarifică poziția vehiculului. Investiția în capitalul dezvoltatorului se efectuează direct (art. 36^1 și art. 38 alin. (2) propuse), întrucât, potrivit Q&A ESMA 1.4, vehiculul se justifică doar pentru active care altfel nu ar putea fi oferite investitorilor sau ar fi greu de oferit.

3. Art. 2 – noțiunea „serviciu de finanțare participativă", lit. b)

Text proiect	**Text propus**
b) plasarea fără angajament ferm, conform art. 9 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 181/2026 privind pieţele instrumentelor financiare și activitățile de investiții, de valori mobiliare sau alte instrumente admise în scopul finanțării participative, emise de dezvoltatori de proiecte, sau prin intermediul unui vehicul investițional, precum și primirea și transmiterea ordinelor clienților, conform art. 9 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 181/2026 privind pieţele instrumentelor financiare și activitățile de investiții, în legătură cu aceste instrumente;	b) plasarea fără angajament ferm, conform art. 9 alin. (1) lit. ~~f)~~**g)** din Legea nr. 181/2026 privind pieţele instrumentelor financiare și activitățile de investiții, de valori mobiliare sau alte instrumente admise în scopul finanțării participative, emise de dezvoltatori de proiecte, sau prin intermediul unui vehicul investițional, precum și primirea și transmiterea ordinelor clienților, conform art. 9 alin. (1) lit. a) din Legea nr. 181/2026 privind pieţele instrumentelor financiare și activitățile de investiții, în legătură cu aceste instrumente;

Eroare de trimitere: în Legea nr. 181/2026, art. 9 alin. (1) lit. f) reglementează subscrierea și/sau plasarea instrumentelor financiare cu angajament ferm, iar plasarea fără angajament ferm este prevăzută la lit. g). Trimiterea trebuie corectată pentru a corespunde art. 2 alin. (1) lit. a) pct. (ii) din Regulamentul (UE) 2020/1503.

4. Art. 2 – noțiunea „investitor sofisticat"

Text lege în vigoare	**Text propus**
investitor sofisticat – persoană fizică sau juridică care este client profesionist sau investitor calificat, conform art. 137 și 138 din Legea nr. 171/2012 privind piața de capital, ori persoană fizică sau juridică care este calificată drept investitor sofisticat de către furnizor, conform criteriilor și procedurii prevăzute la art. 26 din prezenta lege;	*investitor sofisticat* – persoană fizică sau juridică care este client profesionist **în sensul art. 48 din Legea nr. 181/2026 privind pieţele instrumentelor financiare şi activităţile de investiţii** sau investitor ~~calificat, conform art. 137 și 138 din Legea~~**calificat în sensul Legii** nr. 171/2012 privind piața de capital, ori persoană fizică sau juridică care este calificată drept investitor sofisticat de către furnizor, conform criteriilor și procedurii prevăzute la art. 26 din prezenta lege;

Art. 137 din Legea nr. 171/2012 se abrogă la data intrării în vigoare a Legii nr. 181/2026 (art. 168 alin. (2) din aceasta), astfel încât trimiterea ar rămâne fără obiect. Propunem trimiterea la art. 48 din Legea nr. 181/2026

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

(clienții considerați profesioniști), care corespunde trimiterii din anexa II la Regulamentul (UE) 2020/1503 la clienții profesioniști în sensul Directivei 2014/65/UE.

5. Art. 2 – noțiunea „valori mobiliare de stat”

Text lege în vigoare	Text propus
Lipsește (prevedere nouă)	**valori mobiliare de stat** – valorile mobiliare emise de Ministerul Finanțelor conform Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanţiile de stat şi recreditarea de stat;

Propunem introducerea noțiunii „valori mobiliare de stat”, utilizată în art. 3^1 propus. Definiția trimite la Legea nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanțiile de stat și recreditarea de stat, actul care reglementează emiterea acestor valori mobiliare, și asigură o terminologie unitară cu Legea nr. 181/2026, care utilizează aceeași noțiune (art. 7 alin. (4) lit. b)) și definește datoria suverană prin trimitere la aceeași lege (art. 131).

6. Art. 3^1 – plasarea valorilor mobiliare de stat

Text lege în vigoare	Text propus
Lipsește (prevedere nouă)	**Articolul 3^1. Valorile mobiliare de stat** (1) Furnizorul poate distribui pe piața primară și poate facilita tranzacționarea pe piața secundară a valorilor mobiliare emise de Ministerul Finanțelor, în baza unui contract încheiat cu acesta. (2) În acest scop, furnizorul primește și transmite ordinele investitorilor, inclusiv către o piață reglementată, și poate utiliza buletinul de anunțuri prevăzut la art. 28^1. Furnizorul nu tranzacționează în cont propriu și nu garantează plasamentul. Valorile mobiliare de stat se înregistrează pe numele investitorului, iar mijloacele bănești aferente se derulează prin contul prevăzut la art. 12 alin. (3). (3) Activitatea prevăzută la alin. (1) nu constituie serviciu de investiții în sensul Legii nr. 181/2026 privind pieţele instrumentelor financiare și activitățile de investiții. Furnizorul notifică autorității de supraveghere începerea acestei activități.

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Text lege în vigoare	Text propus
	(4) Valorilor mobiliare de stat nu li se aplică prevederile art. 4, 24-26 și 28. Comisionul de distribuție plătit de Ministerul Finanțelor nu constituie remunerație în sensul art. 9 alin. (2). (5) Furnizorul prezintă valorile mobiliare de stat pe platformă separat de ofertele de finanțare participativă. Comunicările nu pot sugera că ofertele de finanțare participativă beneficiază de garanția statului.

Propunem consacrarea dreptului furnizorilor de a distribui valori mobiliare de stat în baza unui contract cu Ministerul Finanțelor, în continuarea obiectivului de extindere a accesului populației la aceste instrumente, urmărit prin platforma eVMS. Platformele dispun deja de o bază de investitori identificați și verificați și de infrastructură digitală de subscriere. Activitatea are caracter limitat și riscuri reduse: furnizorul doar primește și transmite ordinele, nu tranzacționează în cont propriu și nu garantează plasamentul, VMS se înregistrează pe numele investitorului, iar mijloacele bănești se derulează prin contul fiduciar protejat prevăzut la art. 12 alin. (3). Excluderea din domeniul serviciilor de investiții urmează logica art. 3 alin. (1) pct. 8) și 14) din Legea nr. 181/2026, iar notificarea asigură vizibilitatea autorității de supraveghere. Cerințele specifice finanțării participative (art. 4, 24–26 și 28) sunt concepute pentru riscul de credit al dezvoltatorilor privați și ar fi disproporționate pentru niște instrumente necomplexe, cu risc suveran. Comisionul plătit de emitent nu vizează direcționarea investitorilor între ofertele de finanțare participativă, deci nu intră sub incidența art. 9 alin. (2). Prezentarea separată a VMS previne confuzia dintre riscul suveran și riscul ofertelor de finanțare participativă.

7. Art. 4 alin. (1) – plafonul de finanțare

Text lege în vigoare	Text propus
(1) Valoarea mijloacelor bănești ce pot fi acumulate pentru un singur proiect de finanțare participativă nu poate depăși suma ce constituie echivalentul în lei moldovenești a 1 000 000 de euro, calculată la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Naţională a Moldovei la data plasării ofertei de finanțare participativă.	(1) Valoarea **totală a** mijloacelor bănești ce pot fi acumulate ~~pentru un singur proiect~~**de același dezvoltator prin oferte** de finanțare ~~participativă~~**participativă, calculată pe o perioadă de 12 luni,** nu poate depăși suma ce constituie echivalentul în lei moldovenești a ~~1~~**5** 000 000 de euro, calculată la cursul oficial al leului moldovenesc stabilit de Banca Naţională a Moldovei la data plasării ofertei de finanțare participativă.

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Propunem alinierea plafonului la art. 1 alin. (2) lit. c) din Regulamentul (UE) 2020/1503: 5 000 000 de euro, calculat pentru același dezvoltator pe o perioadă de 12 luni. Plafonul actual de 1 000 000 de euro per proiect limitează accesul IMM-urilor la finanțare și dezavantajează platformele locale față de cele din UE. Alinierea acum evită o a doua tranziție la data aderării, când Regulamentul se va aplica direct.

8. Art. 8 alin. (2) – împuternicirile furnizorului

Text lege în vigoare	Text propus
(2) Furnizorul primește împuterniciri depline de reprezentare a investitorilor, precum și toate drepturile de reprezentare a asociaților/acționarilor în procedura de înființare/înregistrare a persoanei juridice sau de înregistrare a achiziției părților sociale/acțiunilor în cadrul proiectului de finanțare participativă, drepturile de a înainta acțiuni judiciare în vederea recuperării investiției, a executării garanțiilor și orice alte mijloace de apărare a drepturilor investitorilor prevăzute de lege.	(2) Furnizorul primește de la investitori împuterniciri depline de reprezentare în cadrul proiectului de finanțare participativă, inclusiv, dar fără a se limita la dreptul: a) de a încheia, în numele și pe contul investitorilor, contracte de împrumut, contracte de garanție reală și personală, precum și acte adiționale la acestea; b) de a încheia, în numele și pe contul investitorilor, contracte de asigurare a riscului de nerambursare a împrumuturilor și a bunurilor aduse în garanție, în care investitorii au calitatea de beneficiari; c) de a înregistra, de a modifica și de a radia garanțiile în registrele publice; d) de a reprezenta investitorii, în calitate de asociați/acționari, în procedura de înființare/înregistrare a persoanei juridice sau de înregistrare a achiziției părților sociale/acțiunilor ori a valorilor mobiliare, precum și în adunările generale ale vehiculului investițional, în limitele mandatului acordat; e) de a încasa sumele datorate de dezvoltatori/debitori-consumatori și de a le distribui investitorilor; f) de a conveni modificarea condițiilor de rambursare, inclusiv reeșalonarea împrumuturilor, în limitele stabilite în contractul de mandat; g) de a perfecta, la cererea investitorului, cesiunea creanțelor acestuia; h) de a exercita, la cererea investitorului, dreptul de conversie prevăzut la art. 32^1; i) de a înainta acțiuni judiciare și cereri de executare silită, de a depune cereri de admitere a creanțelor în procedura de insolvabilitate, de a încheia

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Text lege în vigoare	Text propus
	tranzacții, de a executa garanțiile și de a exercita orice alte mijloace de apărare a drepturilor investitorilor prevăzute de lege.

Propunem detalierea expresă a împuternicirilor furnizorului. Formularea actuală acoperă doar înființarea persoanei juridice, acțiunile judiciare și executarea garanțiilor. În practică, furnizorul încheie și administrează în numele investitorilor contractele de împrumut și de garanție, încasează și distribuie plățile, perfectează cesiunile pe piața secundară și reprezintă investitorii în insolvabilitate. Lipsa unor temeiuri exprese generează contestări ale calității de reprezentant în instanță și în fața registrelor. Enumerarea are caracter exemplificativ („inclusiv, dar fără a se limita la"), astfel încât mandatul să acopere și alte acte necesare realizării proiectului și apărării drepturilor investitorilor, fără o împuternicire separată pentru fiecare act. Lit. b) permite asigurarea împrumuturilor în beneficiul investitorilor, iar lit. h) corespunde propunerii privind împrumuturile convertibile (art. 32^1).

9. Art. 8 alin. (5) – contractele de împrumut ca titluri executorii

Text lege în vigoare	Text propus
(5) Contractele de împrumut, precum și contractele de garanții reale și/sau personale încheiate în scopul garantării restituirii împrumuturilor acordate dezvoltatorilor/debitorilor-consumatori în condițiile prezentei legi pot fi învestite cu formulă executorie, având în acest caz putere de titlu executoriu la data exigibilităţii creanţei şi oferă dreptul la executare silită extrajudiciară, fără adresarea unei cereri în instanţa de judecată.	(5) Contractele de ~~împrumut,~~**împrumut încheiate cu dezvoltatorii în condițiile prezentei legi,** precum și contractele de garanții reale și/sau personale încheiate în scopul garantării restituirii ~~împrumuturilor acordate dezvoltatorilor/debitorilor-consumatori în condițiile prezentei legi~~**acestor împrumuturi constituie titluri executorii la data exigibilităţii creanţei şi oferă dreptul la executare silită fără adresarea unei cereri în instanţa de judecată. Contractele de împrumut încheiate cu debitorii-consumatori şi contractele de garanţie aferente acestora** pot fi învestite cu formulă executorie, având în acest caz putere de titlu executoriu la data exigibilității ~~creanţei şi oferă dreptul la executare silită extrajudiciară, fără adresarea unei cereri în instanţa de judecată.~~**creanței.**

Propunem ca, pentru împrumuturile acordate dezvoltatorilor, contractul de împrumut și contractele de garanție să constituie titluri executorii prin efectul legii, fără învestire notarială, după modelul art. 15 din Legea nr. 244/2022 a României privind punerea în aplicare a Regulamentului (UE) 2020/1503. Învestirea notarială a fiecărui contract generează costuri și termene disproporționate pentru împrumuturi de valoare redusă. Pentru împrumuturile de consum se menține regimul actual (învestirea cu formulă executorie), din considerente de

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

protecție a consumatorilor. Este necesară corelarea cu art. 11 din Codul de executare (art. VI propus) și cu art. 759 din Codul civil (art. III pct. 2 propus).

10. Art. 8 alin. (6) (nou) – furnizorul în calitate de registrator

Text lege în vigoare	**Text propus**
Lipsește (prevedere nouă)	(6) Furnizorul este înregistrat, la cerere, de Ministerul Justiției în calitate de registrator cu drept de acces activ la registrul garanțiilor, în condițiile art. 714 din Codul civil, pentru înregistrarea, modificarea și radierea gajurilor care garantează împrumuturile acordate prin intermediul platformei pe care o gestionează.

Propunem dreptul furnizorului de a obține calitatea de registrator în registrul garanțiilor reale mobiliare (art. 714 din Codul civil). Furnizorul încheie contractele de gaj în numele investitorilor, iar înregistrarea prin terți adaugă costuri și întârzieri care pot afecta rangul de prioritate al gajului. Corelativ, propunem completarea art. 714 din Codul civil (art. III pct. 1 propus) și a regulamentului Guvernului privind registrul garanțiilor.

11. Art. 9 alin. (41) – structura și numerotarea

Text proiect	**Text propus**
(4^1) În cazul în care stabileşte preţul unei oferte de finanţare participativă, furnizorul:	(4^1) În cazul în care stabileşte preţul unei oferte de finanţare participativă, furnizorul:
1) efectuează […] o evaluare rezonabilă a riscului de credit […];	~~1)~~**a)** efectuează […] o evaluare rezonabilă a riscului de credit […];
2) îşi întemeiază evaluarea prevăzută la lit. a) pe informaţii suficiente […];	~~2)~~**b)** îşi întemeiază evaluarea prevăzută la lit. a) pe informaţii suficiente […];
3) elaborează, aplică şi menţine politici şi proceduri […];	~~3)~~**c)** elaborează, aplică şi menţine politici şi proceduri […];
4) se asigură că prețul este corect și adecvat […];	~~4)~~**d)** se asigură că prețul este corect și adecvat […];
5) efectuează o evaluare a fiecărui împrumut cel puţin în următoarele situații:	~~5)~~**e)** efectuează o evaluare a fiecărui împrumut cel puţin în următoarele situații:
a) […]; b) […]; c) […]; d) […];	~~a) […]; b) […]; c) […]; d)~~**1) […]; 2) […]; 3) […]; 4)** […];
6) dispune de un cadru adecvat de administrare a riscului de credit, care asigură respectarea cerințelor prevăzute la pct. 1) – 5) […];	~~6)~~**f)** dispune de un cadru adecvat de administrare a riscului de credit, care asigură respectarea cerințelor prevăzute la ~~pct. 1) – 5)~~**lit. a)–e)** […];
7) păstrează evidenţa fiecărei oferte […] conform lit. a) și b) […].	~~7)~~**g)** păstrează evidenţa fiecărei oferte […] conform lit. a) și b) […].

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Ajustare de tehnică legislativă: subdiviziunile de prim nivel ale alin. (4^1) se marchează cu litere, iar cele de al doilea nivel cu cifre. Trimiterile interne din alin. (4^1) și (4^3) vizează deja „lit. a)–f)", însă în proiect punctele sunt numerotate cu cifre, ceea ce face trimiterile inoperante. Corelativ, trimiterea „pct. 1) – 5)" devine „lit. a)–e)".

12. Art. 9 alin. (4^1) lit. d) – terminologie

Text proiect	Text propus
4) se asigură că prețul este corect și adecvat, inclusiv în situațiile în care un furnizor de servicii de finanțare participativă, care stabilește prețul împrumuturilor, facilitează unui împrumutător retragerea din investiție înainte de scadența unui împrumut;	~~4)~~**d)** se asigură că prețul este corect și adecvat, inclusiv în situațiile în care un furnizor de servicii de finanțare participativă, care stabilește prețul împrumuturilor, facilitează unui ~~împrumutător~~**investitor** retragerea din investiție înainte de scadența unui împrumut;

Terminologie: legea utilizează noțiunea de „investitor" pentru persoana care acordă împrumutul prin platformă; termenul „împrumutător" este preluat direct din „lender" (art. 4 alin. (4) lit. d) din Regulamentul (UE) 2020/1503) și poate crea confuzie cu debitorul.

13. Art. 9 alin. (4^4) (nou) – buletinul de anunțuri și „facilitarea retragerii"

Text proiect	Text propus
Lipsește (prevedere nouă)	(4^4) Punerea la dispoziție a buletinului de anunțuri, în condițiile art. 28^1, fără sugerarea unui preț de referință, nu constituie facilitare a retragerii investitorului înainte de scadența împrumutului în sensul alin. (4^1) lit. d) și lit. e) pct. 4).

Propunem precizarea că simpla punere la dispoziție a buletinului de anunțuri (art. 28^1), fără sugerarea unui preț de referință, nu constituie „facilitare a retragerii". Noțiunea nu este definită, iar obligația de evaluare a fiecărui împrumut la ieșirea anticipată are sens doar atunci când furnizorul intervine în stabilirea prețului. Când prețul este stabilit liber de cedent, furnizorul nu are un preț pe care să-l garanteze ca fiind corect. Regulamentul (UE) 2020/1503 tratează distinct buletinul de anunțuri (art. 25).

14. Art. 10 alin. (11) (nou) – accesul la registrele și sistemele informaționale de stat

Text lege în vigoare	Text propus
Lipsește (prevedere nouă)	(1^1) În scopul evaluării bonității dezvoltatorilor/debitorilor-consumatori și al verificării informațiilor prezentate de clienți, furnizorii au acces, cu consimțământul persoanei vizate, la datele din registrele și sistemele informaționale de stat, inclusiv prin intermediul

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Text lege în vigoare	Text propus
	platformei de interoperabilitate, în condițiile Legii nr. 142/2018 cu privire la schimbul de date și interoperabilitate, inclusiv la datele privind veniturile, sursele acestora și obligațiile față de bugetul public național.

Propunem consacrarea expresă a accesului furnizorilor, cu consimțământul persoanei vizate, la datele din registrele și sistemele informaționale de stat, inclusiv prin platforma de interoperabilitate (Legea nr. 142/2018). Evaluarea bonității impusă de art. 5 alin. (3), art. 9 alin. (4^1) și art. 30 alin. (3) presupune verificarea veniturilor și a obligațiilor față de buget, iar accesul exclusiv la birourile istoriilor de credit (alin. (1)) nu este suficient. Consimțământul persoanei vizate asigură respectarea regimului secretului fiscal și a Legii nr. 195/2024.

15. Art. 11 alin. (1) lit. c) – comisionul la înstrăinare

Text lege în vigoare	Text propus
c) comisioane procentuale achitate de investitori la momentul primirii dobânzii sau al înstrăinării părților sociale deținute în vehicului investițional înființat în legătură cu proiectul de finanțare participativă;	c) comisioane procentuale achitate de investitori la momentul primirii dobânzii sau al înstrăinării părților ~~sociale deținute în vehicului investițional înființat în legătură cu proiectul~~**sociale, acțiunilor sau valorilor mobiliare dobândite în cadrul proiectului** de finanțare ~~participativă;~~**participativă, direct sau prin intermediul vehiculului investițional;**

Corelare cu investiția directă, permisă de noua noțiune de finanțare participativă bazată pe investiții: comisionul la înstrăinare trebuie să poată fi perceput și pentru părțile sociale, acțiunile sau valorile mobiliare deținute direct, nu doar pentru cele deținute prin vehicul.

16. Art. 12^1 alin. (2) și (3) – păstrarea activelor

Text proiect	Text propus
(2) Mijloacele băneşti, aferente operaţiunilor de plată, legate de valori mobiliare şi de instrumente admise în scopul finanţării participative, se depun la o instituţie de credit licenţiată, în condiţiile Legii nr. 202/2017 privind activitatea instituţiilor de credit. (3) Serviciul de păstrare, prevăzut la alin. (1), poate fi prestat numai de către o instituţie de credit licenţiată, în condiţiile Legii nr. 202/2017 privind activitatea instituţiilor de credit, sau de către o	(2) Mijloacele băneşti, aferente operaţiunilor de plată, legate de valori mobiliare şi de instrumente admise în scopul finanţării participative, se depun la o ~~instituţie de credit licenţiată,~~**bancă licenţiată** în condiţiile Legii nr. 202/2017 privind activitatea ~~instituţiilor de credit.~~**băncilor sau la un prestator de servicii de plată, în contul prevăzut la art. 12 alin. (3).**

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Text proiect	Text propus
firmă de investiţii, autorizată să presteze serviciul de păstrare şi de administrare a instrumentelor financiare, în condiţiile Legii nr. 181/2026 privind pieţele instrumentelor financiare şi activităţile de investiţii.	(3) ~~Serviciul de păstrare,~~**Furnizorul sau terțul care prestează serviciul de păstrare** prevăzut la alin. ~~(1), poate fi prestat numai de către o instituție de credit licențiată,~~**(1) trebuie să fie o bancă licențiată** în condiţiile Legii nr. 202/2017 privind activitatea ~~instituțiilor de credit, sau de către~~**băncilor sau** o firmă de investiţii, autorizată să presteze serviciul de păstrare şi de administrare a instrumentelor financiare, în condiţiile Legii nr. 181/2026 privind pieţele instrumentelor financiare şi activităţile de investiţii.

Propunem posibilitatea păstrării mijloacelor bănești și la un prestator de servicii de plată, în contul prevăzut la art. 12 alin. (3), pentru coerență cu art. 12 și cu noul alin. (3[1]), care permit prestarea serviciilor de plată prin prestatori nebancari. Obligativitatea unui cont bancar distinct doar pentru tranzacțiile cu valori mobiliare fragmentează fluxurile fără un câștig de protecție; Regulamentul (UE) 2020/1503 nu impune păstrarea fondurilor exclusiv la instituții de credit. Notă tehnică: titlul Legii nr. 202/2017 este „privind activitatea băncilor” (a se vedea art. 3 din Legea nr. 181/2026). Reformulare pentru claritate: alin. (1) permite păstrarea de către furnizor sau de către un terț, iar alin. (3) stabilește calitatea pe care trebuie să o aibă cel care prestează serviciul. Formularea proiectului („poate fi prestat numai de către o instituție de credit… sau o firmă de investiții”) pare să excludă furnizorul și intră în aparentă contradicție cu alin. (1).

17. Art. 13 alin. (1) – externalizarea

Text lege în vigoare	Text propus
(1) Furnizorul are dreptul să externalizeze către terți o parte din funcțiile sale operaționale, cu condiția că asigură toate măsurile rezonabile pentru a evita orice risc operațional suplimentar și efectuează notificarea prealabilă a autorității de supraveghere privind serviciile pe care intenționează să le externalizeze, în conformitate cu actul normativ emis în acest sens de autoritatea de supraveghere.	(1) Furnizorul are dreptul să externalizeze către terți o parte din funcțiile sale operaționale, cu condiția că asigură toate măsurile rezonabile pentru a evita orice risc operațional ~~suplimentar și efectuează notificarea prealabilă a~~**suplimentar. Furnizorul notifică autoritatea de supraveghere despre externalizarea funcțiilor operaționale în termen de 10 zile lucrătoare de la data încheierii contractului de externalizare, în modul stabilit prin actele normative ale** autorității de ~~supraveghere privind serviciile pe care intenționează să le externalizeze, în conformitate cu actul normativ emis în acest sens de autoritatea de~~ supraveghere.

Propunem înlocuirea notificării prealabile cu o notificare ulterioară, în termen de 10 zile lucrătoare de la contractare. Art. 9 din Regulamentul (UE) 2020/1503 nu condiționează externalizarea de o notificare sau de o

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

aprobare prealabilă. Garanțiile se mențin: furnizorul răspunde integral pentru funcțiile externalizate (alin. (2)–(4)), funcțiile de conducere și de gestionare a riscurilor nu pot fi externalizate (alin. (5)), iar autoritatea poate solicita informații de la terți (art. 43 alin. (3) lit. f) din proiect).

18. Art. 24 alin. (11^1) – termenul de informare a investitorilor

Text proiect	Text propus
(11^1) În cazurile prevăzute la alin. (9) – (10), furnizorul informează de îndată investitorii care au prezentat o ofertă de a investi sau și-au exprimat interesul față de oferta de finanțare participativă cu privire la neregulile identificate, la măsurile luate și la cele care urmează a fi luate de furnizor, precum și cu privire la opțiunea de a-și revoca oferta de a investi sau, după caz, manifestarea interesului.	(11^1) În cazurile prevăzute la alin. (9) – (10), furnizorul informează ~~de îndată~~**în termen de cel mult cinci zile lucrătoare de la data constatării neregulilor** investitorii care au prezentat o ofertă de a investi sau și-au exprimat interesul față de oferta de finanțare participativă cu privire la neregulile identificate, la măsurile luate și la cele care urmează a fi luate de furnizor, precum și cu privire la opțiunea de a-și revoca oferta de a investi sau, după caz, manifestarea interesului.

Propunem un termen concret în locul sintagmei „de îndată”, pentru previzibilitate și pentru a evita interpretări divergente la control. Termenul de cinci zile lucrătoare permite informarea investitorilor după expirarea termenului de corectare a fișei de două zile lucrătoare (alin. (9)), cu indicarea concretă a măsurilor luate – completarea sau rectificarea fișei ori suspendarea ofertei (alin. (10)) – și evită comunicări repetate și incomplete.

19. Art. 24 alin. (13) – notificarea prealabilă a fișei cu informații esențiale

Text proiect	Text propus
(13) Autoritatea de supraveghere este în drept să solicite furnizorului să prezinte fișa cu informații esențiale privind investiția cu cel puțin 7 zile lucrătoare înainte de punerea acesteia la dispoziția potențialilor investitori. Fişa cu informaţii esenţiale privind investiţia nu se supune aprobării prealabile de către autoritatea de supraveghere.	(13)~~ Autoritatea de supraveghere este în drept să solicite furnizorului să prezinte fișa cu informații esențiale privind investiția cu cel puțin 7 zile lucrătoare înainte de punerea acesteia la dispoziția potențialilor investitori.~~ Fişa cu informaţii esenţiale privind investiţia nu se supune aprobării prealabile de către autoritatea de supraveghere.

Variantă subsidiară:

(13) Autoritatea de supraveghere ~~este în drept să solicite furnizorului să prezinte~~ **poate stabili, prin decizie individuală adresată unui furnizor, obligația acestuia de a-i notifica electronic** fișa cu informații esențiale privind investiția cu cel puțin 7 zile lucrătoare înainte de punerea acesteia la dispoziția potențialilor investitori. **Lipsa reacției autorității de supraveghere în acest termen nu împiedică punerea fișei la dispoziția investitorilor. Prevederile prezentului alineat nu se aplică ofertelor de finanțare participativă bazate pe**

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

împrumuturi. Fișa cu informații esențiale privind investiția nu se supune aprobării prealabile de către autoritatea de supraveghere.

Propunem excluderea enunțului întâi. (1) Norma nu stabilește procedura și efectele dreptului conferit: autoritatea nu are cunoștință de ofertele aflate în examinare, legea nu prevede un termen între acceptarea solicitării și publicarea ofertei (art. 29 alin. (5), art. 30 alin. (6), art. 35 alin. (5)), iar efectele termenului de 7 zile și regimul fișelor actualizate (alin. (7) și (9)) nu sunt reglementate. (2) Fișa nu se aprobă, deci notificarea nu oferă investitorilor protecție suplimentară, iar autoritatea dispune deja de instrumente de intervenție după publicare (art. 43 alin. (2) și (3)). (3) Fișa se întocmește pentru fiecare ofertă și fiecare împrumut de consum (alin. (1)); o întârziere de 7 zile lucrătoare per ofertă contravine scopului legii și considerentului 54 din Regulamentul (UE) 2020/1503, care exclude aprobarea fișei tocmai pentru a evita întârzierile și costurile. (4) Art. 23 alin. (14) din Regulament configurează notificarea ca facultate; elementul imperativ – interdicția aprobării prealabile – se menține. În subsidiar, propunem notificarea doar în baza unei decizii individuale, fără efect suspensiv în lipsa reacției autorității și cu excepția ofertelor bazate pe împrumuturi.

20. Art. 26 – recunoașterea investitorilor sofisticaț

Text lege în vigoare	Text propus
a) informațiile și documentele ce confirmă îndeplinirea criteriilor prevăzute la alin. (1); (5) Furnizorul aprobă cererea investitorului în termen de 30 de zile de la recepționare și îi trimite acestuia o notificare despre confirmarea statutului de investitor sofisticat. (7) În cazul în care un investitor sofisticat nu realizează nicio investiție pentru o perioadă de doi ani de la data aprobării lui conform alin. (4), acesta pierde calitatea de investitor sofisticat.	a) informațiile ~~și documentele~~ ce confirmă îndeplinirea criteriilor prevăzute la alin. (1); (5) Furnizorul ~~aprobă~~**examinează** cererea investitorului ~~în termen~~**fără întârzieri nejustificate, dar nu mai târziu** de 30 de zile de la ~~recepționare și~~**recepționare, și, în cazul aprobării,** îi trimite acestuia o notificare despre confirmarea statutului de investitor sofisticat. (7) În cazul în care un investitor sofisticat nu realizează nicio investiție pentru o perioadă de doi ani de la data aprobării lui conform alin. ~~(4),~~**(5),** acesta pierde calitatea de investitor sofisticat.

Propunem renunțarea la obligația de prezentare a documentelor confirmative. Anexa II la Regulamentul (UE) 2020/1503 obligă furnizorul să ia măsuri rezonabile pentru a verifica îndeplinirea criteriilor, fără a impune prezentarea de documente. Cererea conține deja declarația pe propria răspundere privind veridicitatea informațiilor (alin. (3) lit. c)), iar alin. (4) obligă furnizorul să ia toate măsurile rezonabile pentru a se asigura că investitorul se califică drept investitor sofisticat, ceea ce îi permite să solicite informații sau documente suplimentare atunci când le consideră necesare. Termenul de 30 de zile nu rezultă din Regulamentul (UE) 2020/1503. Formularea „aprobă cererea… în termen de 30 de zile” poate fi citită ca obligație de aprobare a oricărei cereri. Propunem precizarea că furnizorul examinează cererea fără întârzieri nejustificate, termenul de 30 de zile rămânând termen maxim. Corectarea trimiterii: aprobarea cererii este reglementată la alin. (5), nu la alin. (4).

21. Art. 27 – limitele de investiții pentru investitorii nesofisticați

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Text lege în vigoare	Text propus
Articolul 27. Limite pentru investitorii nesofisticați (1) Investitorii nesofisticați pot investi, în decursul unui an, maximum echivalentul în lei moldovenești a 200 de euro pentru un singur debitor-consumator sau 5 000 de euro într-un singur proiect de finanțare participativă. (2) Investitorii nesofisticați pot investi, în decursul unui an, maximum echivalentul în lei moldovenești a 10 000 de euro pentru totalul investițiilor în finanțare participativă, din care cel mult 35% pot fi îndreptate în împrumuturi de consum. (3) La efectuarea investiției, furnizorul solicită investitorului nesofisticat să confirme că, în ultimele 12 luni, acesta a respectat cerințele prevăzute la alin. (2).	*Se exclude.*

Variantă subsidiară:

(1) Investitorii nesofisticați pot investi, în decursul unui an, maximum echivalentul în lei moldovenești a ~~200~~**1 000** de euro pentru un singur debitor-consumator sau ~~5~~**10** 000 de euro într-un singur proiect de finanțare participativă.

(2) Investitorii nesofisticați pot investi, în decursul unui an, maximum echivalentul în lei moldovenești a ~~10~~**60** 000 de euro pentru totalul investițiilor în finanțare participativă, din care cel mult 35% pot fi îndreptate în împrumuturi de consum.

Propunem excluderea limitelor de investiții pentru investitorii nesofisticați. Regulamentul (UE) 2020/1503 nu stabilește plafoane de investiții: art. 21 alin. (7) prevede doar, pentru investițiile care depășesc 1 000 de euro sau 5% din averea netă, avertismentul de risc, consimțământul expres și dovada înțelegerii riscurilor, mecanism deja preluat la art. 28 alin. (8). Plafoanele actuale (5 000/10 000 de euro) orientează investitorii spre platformele din UE și reduc lichiditatea pieței locale, iar confirmarea prevăzută la alin. (3) nu poate fi verificată între platforme. În subsidiar, propunem majorarea plafoanelor. Corelativ, la art. 39 alin. (2) pct. 6) lit. f), sintagma „în ceea ce privește limitele de investiții pentru investitorii nesofisticați" se substituie cu „în ceea ce privește testarea cunoștințelor și simularea capacității investitorilor nesofisticați de a suporta pierderi".

22. Art. 28 alin. (6) și (61) – simularea capacității de a suporta pierderi

Text proiect	Text propus
(6) În aplicarea alin. (5), furnizorul pune la dispoziția investitorilor pe pagina web a platformei	(6) În aplicarea alin. (5), furnizorul pune la dispoziția investitorilor pe ~~pagina web a~~**site-ul web al**

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Text proiect	Text propus
instrumente online de simulare a capacității de a suporta pierderi. (6[1]) Furnizorul solicită, anual, fiecărui investitor nesofisticat să efectueze din nou simularea capacităţii de a suporta pierderi, prevăzută la alin.(5).	platformei instrumente online de simulare a capacității de a suporta pierderi. (6[1]) Furnizorul ~~solicită, anual,~~**solicită** fiecărui investitor nesofisticat să efectueze din nou simularea capacității de a suporta pierderi, prevăzută la ~~alin.(5).~~**alin. (5), la fiecare 2 ani de la data efectuării simulării precedente.**

Corelare cu substituirea „pagina web oficială” → „site-ul web oficial” (art. I pct. 2 din proiect): sintagma „pagina web a platformei” nu este acoperită literal de pct. 2. Propunem un reper temporal clar în locul termenului „anual”, care poate fi interpretat ca an calendaristic sau ca an de la ultima simulare. Formula propusă leagă resimularea de data simulării precedente. De asemenea, propunem extinderea perioadei la doi ani, pentru o corelație mai bună cu alin. (3) al art. 28 din lege, astfel încât ambele obligații să poată fi executate în paralel, fără a avea repere temporale diferite, din moment ce atât evaluarea, cât și simularea capacității de a simula pierderi urmăresc același scop.

23. Art. 29 alin. (1) lit. e[1]) și alin. (1[1]) (nou) – verificarea antecedentelor penale ale dezvoltatorului

Text proiect	Text propus
e[1]) cazierul judiciar detaliat sau, pentru persoanele care nu sunt rezidente în Republica Moldova, actul similar, eliberat de autoritatea competentă din statul de reşedinţă, ce confirmă lipsa condamnărilor pentru infracţiuni economice, contra patrimoniului sau de corupţie;	*Lit. e[1]) se exclude. Art. 29 se completează cu alin. (1[1]), cu următorul cuprins:* (1[1]) Furnizorul verifică în privința persoanei care dorește să devină dezvoltator dacă aceasta nu a fost condamnată pentru infracțiuni economice, contra patrimoniului sau de corupție.

Propunem excluderea obligației de a anexa cazierul judiciar la solicitare. Art. 5 alin. (2) lit. a) din Regulamentul (UE) 2020/1503 cere ca furnizorul să obțină dovada lipsei antecedentelor penale, fără a impune un anumit document și fără a pune această sarcină în seama dezvoltatorului. Prezentarea obligatorie a cazierului judiciar detaliat la fiecare solicitare ar prelungi și ar scumpi nejustificat procesul de finanțare. Cerința este înlocuită de alin. (1[1]) propus. Transpunere a art. 5 alin. (2) lit. a) din Regulamentul (UE) 2020/1503 sub forma unei obligații de verificare care revine furnizorului, fără a impune dezvoltatorului prezentarea unui anumit document. Furnizorul poate efectua verificarea prin modalitățile disponibile, inclusiv prin accesarea sistemelor informaționale de stat prin intermediul platformei de interoperabilitate (corelat cu art. 10 alin. (1[1]) propus) sau pe baza cazierului judiciar, în funcție de profilul de risc al solicitantului. Categoriile de infracțiuni sunt cele utilizate de proiect pentru condițiile de autorizare a furnizorului (art. 39 alin. (2) pct. 4) și 5)), pentru o abordare unitară.

24. Art. 29 alin. (2), art. 30 alin. (2) și art. 35 alin. (2) – semnătura electronică

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Text lege în vigoare	Text propus
(2) Furnizorul pune la dispoziția dezvoltatorilor un model standard al solicitării prevăzute la alin. (1) lit. a). Documentele prevăzute la alin. (1) lit. b)–g) se prezintă în formă electronică, semnate cu semnătură electronică. (2) Furnizorul pune la dispoziția debitorului-consumator un model standard al solicitării prevăzute la alin. (1) lit. a). Documentele prevăzute la alin. (1) se prezintă de către debitorul-consumator în formă electronică, semnate cu semnătură electronică. (2) Furnizorul pune la dispoziția dezvoltatorilor un model standard al solicitării prevăzute la alin. (1) lit. a). Documentele prevăzute la alin. (1) lit. b)–i) se prezintă în formă electronică, semnate cu semnătură electronică.	(2) Furnizorul pune la dispoziția dezvoltatorilor un model standard al solicitării prevăzute la alin. (1) lit. a). Documentele prevăzute la alin. (1) lit. b)–g) se prezintă în formă electronică, ~~semnate cu semnătură electronică.~~**prin intermediul platformei, după identificarea solicitantului de către furnizor în condițiile art. 15.** (2) Furnizorul pune la dispoziția debitorului-consumator un model standard al solicitării prevăzute la alin. (1) lit. a). Documentele prevăzute la alin. (1) se prezintă de către debitorul-consumator în formă electronică, ~~semnate cu semnătură electronică.~~**prin intermediul platformei, după identificarea solicitantului de către furnizor în condițiile art. 15.** (2) Furnizorul pune la dispoziția dezvoltatorilor un model standard al solicitării prevăzute la alin. (1) lit. a). Documentele prevăzute la alin. (1) lit. b)–i) se prezintă în formă electronică, ~~semnate cu semnătură electronică.~~**prin intermediul platformei, după identificarea solicitantului de către furnizor în condițiile art. 15.**

Propunem renunțarea la cerința semnăturii electronice. Semnătura electronică presupune obținerea unui certificat de către fiecare solicitant, ceea ce constituie o barieră semnificativă pentru IMM-uri și persoane fizice. Atribuirea documentelor este asigurată prin identificarea solicitantului de către furnizor (art. 15, inclusiv identificarea la distanță prevăzută la alin. (2) din proiect) și prin declarația pe propria răspundere privind veridicitatea informațiilor. Regulamentul (UE) 2020/1503 nu conține o asemenea cerință.

25. Art. 32^1 (nou) – împrumuturile convertibile

Text lege în vigoare	Text propus
Lipsește (prevedere nouă)	**Articolul 32^1. Împrumuturile convertibile** (1) Contractul de împrumut încheiat cu un dezvoltator constituit sub formă de societate cu răspundere limitată sau de societate pe acțiuni poate prevedea conversia creanței investitorului în părți sociale sau acțiuni ale dezvoltatorului, în locul rambursării, la scadență, la o majorare ulterioară a

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Text lege în vigoare	Text propus
	capitalului social al dezvoltatorului sau la survenirea altor evenimente stabilite în contract (2) Conversia operează automat sau la decizia investitorilor, în condițiile contractului, și nu poate depinde exclusiv de voința dezvoltatorului. Deciziile investitorilor se adoptă cu majoritatea stabilită în contract și sunt obligatorii pentru toți investitorii din aceeași ofertă și se exprimă prin furnizor. Până la conversie, obligația dezvoltatorului de a rambursa împrumutul și dobânda aferentă rămâne necondiționată. (3) Fișa cu informații esențiale privind investiția pentru ofertele care au ca obiect împrumuturi convertibile cuprinde, suplimentar, informațiile prevăzute la art. 24 alin. (3) lit. e), precum și condițiile și modul de stabilire a raportului de conversie. (4) La încheierea contractului, dezvoltatorul aprobă majorarea capitalului social necesară conversiei. Creanța care rezultă din împrumutul convertibil poate constitui aport la capitalul social al dezvoltatorului. La conversie, furnizorul reprezintă investitorii în procedura de majorare a capitalului social și de înregistrare a părților sociale sau a acțiunilor dobândite, iar prevederile art. 36^1 se aplică în mod corespunzător. (5) Furnizorul autorizat să presteze serviciul prevăzut la art. 2 noțiunea „serviciu de finanțare participativă” lit. a) poate facilita acordarea împrumuturilor convertibile fără o autorizare distinctă.

Propunem reglementarea expresă a împrumuturilor convertibile, instrument utilizat pe scară largă în finanțarea start-up-urilor. În lipsa unei norme, nu este clar dacă acestea se încadrează în serviciul de la lit. a) sau b), ce autorizare este necesară și ce informații trebuie incluse în fișă.

26. Art. 36 alin. (2) și art. 36^1 (nou) – investiția directă în dezvoltator

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Text lege în vigoare	Text propus
(2) După înființarea vehiculului investițional, mijloacele bănești acumulate conform alin. (1) sunt transferate la contul acestuia cu titlu de aport la capitalul social.	(2) ~~După înființarea vehiculului~~**În cazul investiției prin intermediul unui vehicul** investițional, mijloacele bănești acumulate conform alin. (1) sunt transferate ~~la contul acestuia~~**vehiculului, după înregistrarea acestuia,** cu titlu de aport la capitalul ~~social.~~**social sau de contravaloare a valorilor mobiliare emise de acesta.** **Articolul 36[1]. Investiția directă în dezvoltator** **(1) În cazul în care părțile sociale, acțiunile sau valorile mobiliare sunt emise direct de dezvoltator, după acumularea sumei necesare proiectului și expirarea perioadei de reflecție pentru toți investitorii nesofisticați, dezvoltatorul adoptă, în termen de 15 zile lucrătoare, decizia de majorare a capitalului social sau, după caz, de emisiune a valorilor mobiliare, în condițiile stabilite în oferta de finanțare participativă.** **(2) Furnizorul reprezintă investitorii la subscrierea părților sociale, a acțiunilor sau a valorilor mobiliare și la înregistrarea acestora și transferă dezvoltatorului mijloacele bănești acumulate după prezentarea deciziei prevăzute la alin. (1).** **(3) Dezvoltatorul asigură înregistrarea majorării capitalului social sau, după caz, a emisiunii valorilor mobiliare în termen de 60 de zile de la adoptarea deciziei prevăzute la alin. (1). În cazul în care înregistrarea nu are loc în acest termen, dezvoltatorul restituie investitorilor, prin intermediul furnizorului, mijloacele bănești primite, în termen de 10 zile lucrătoare.** **(4) În cazul obligațiunilor emise de dezvoltator, plata dobânzilor și rambursarea valorii nominale se efectuează prin intermediul furnizorului, iar prevederile art. 32 alin. (3) se aplică în mod corespunzător.** **(5) Prevederile art. 38 alin. (2)–(5) se aplică în mod corespunzător.**

Separarea celor două căi de investiție: alin. (2) reglementează transferul banilor către vehicul, după înregistrarea acestuia, atât ca aport la capitalul social, cât și ca preț al valorilor mobiliare emise de vehicul (art.

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

2 alin. (1) lit. a) pct. (ii) din Regulamentul (UE) 2020/1503 permite emiterea de valori mobiliare de către vehicul). Investiția directă în dezvoltator este reglementată la art. 36[1]. Noua noțiune de finanțare participativă bazată pe investiții permite emiterea părților sociale sau a valorilor mobiliare direct de către dezvoltator, model de bază în Regulamentul (UE) 2020/1503. Totuși, art. 36–38 reglementează exclusiv investiția prin vehicul. Lipsesc regulile privind momentul transferului banilor către dezvoltator, termenul de înregistrare a majorării capitalului sau a emisiunii, restituirea banilor în caz de eșec și administrarea plăților aferente obligațiunilor. Propunem un articol distinct care să acopere aceste aspecte.

27. Art. 37 – înființarea și gestiunea vehiculului investițional

Text proiect	**Text propus**
(1) După acumularea sumei necesare proiectului şi expirarea termenului de revocare pentru toţi investitorii nesofisticaţi, dezvoltatorul iniţiază procedura de înființare a vehiculului investiţional, dacă acesta nu fusese înființat anterior, având obligaţia ca, în termen de 3 zile lucrătoare de la data înființării lui, să informeze despre aceasta furnizorul și toţi investitorii. (4) Gestiunea curentă a vehiculului investițional este asigurată de dezvoltator prin intermediul salariaților, al subcontractorilor sau prin intermediul terților cărora le-a fost externalizată această funcție.	(1) Vehiculul investițional poate fi înființat anterior plasării ofertei de finanțare participativă sau după acumularea sumei necesare proiectului și expirarea perioadei de reflecție pentru toți investitorii nesofisticați. Fișa cu informații esențiale privind investiția indică persoana care înființează și administrează vehiculul investițional, precum și orice legătură a acesteia cu dezvoltatorul sau cu furnizorul. (1^1) Un vehicul investițional înființat anterior poate fi utilizat numai dacă, la data plasării ofertei, acesta nu desfășoară alte activități și nu are alte obligații decât cele legate de activul care face obiectul proiectului de finanțare participativă. Îndeplinirea acestor condiții se verifică de furnizor și se menționează în fișa cu informații esențiale privind investiția. (1^2) În cazul în care vehiculul investițional sau, după caz, majorarea capitalului social al acestuia ori emisiunea valorilor mobiliare nu este înregistrată în termen de 60 de zile de la expirarea perioadei de reflecție, furnizorul restituie investitorilor mijloacele bănești acumulate, în termen de 10 zile lucrătoare. (3^2) În cazul în care vehiculul investițional dobândește un activ de la dezvoltator, valoarea activului se determină de un evaluator independent de dezvoltator și de furnizor, iar raportul de evaluare se pune la dispoziția investitorilor odată cu fișa cu informații esențiale privind investiția.

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Text proiect	Text propus
	(4) Gestiunea curentă a vehiculului investițional este asigurată de administratorul desemnat în condițiile actului de constituire. În cazul în care administratorul este dezvoltatorul sau o persoană afiliată acestuia, furnizorul indică această împrejurare în fișa cu informații esențiale privind investiția și aplică măsurile de prevenire și gestionare a conflictelor de interese prevăzute la art. 14.

Regulamentul (UE) 2020/1503 nu stabilește cine înființează vehiculul: art. 3 alin. (6) se limitează la condiția activului unic, iar art. 8 alin. (1) interzice doar ca furnizorul să dețină participații în ofertele de pe propria platformă. Propunem, prin urmare, ca legea să nu impună cine înființează vehiculul. Proiectul îl desemnează pe dezvoltator, care nu are însă mandat de reprezentare a investitorilor – mandatul de la art. 8 alin. (2) este acordat furnizorului. În schimb, propunem o cerință de transparență: fișa indică persoana care înființează și administrează vehiculul și legăturile acesteia cu dezvoltatorul sau cu furnizorul. Pentru protecția investitorilor propunem, totodată, termenul de înregistrare cu restituirea banilor (alin. (1^2)) și condițiile pentru utilizarea unui vehicul preexistent, care altfel poate avea datorii sau litigii necunoscute investitorilor (alin. (1^1)). La transferul unui activ de la dezvoltator către vehicul, prețul este stabilit de dezvoltator, aflat în conflict de interese. Evaluarea independentă protejează investitorii și corespunde obligației furnizorului de a asigura un preț corect și adecvat. Similar alin. (1), propunem ca legea să nu impună persoana care administrează vehiculul (proiectul îl desemnează pe dezvoltator), ci să asigure transparența și gestionarea conflictului de interese. Atunci când administratorul este dezvoltatorul sau o persoană afiliată acestuia – care este și vânzătorul activului transferat vehiculului –, împrejurarea se indică în fișă, iar furnizorul aplică măsurile prevăzute la art. 14.

28. Art. 38 – efectuarea investiției: prin vehicul și direct în dezvoltator

Text lege în vigoare	Text propus
(1) După înființarea vehiculului investițional, capitalul social al acestuia este utilizat în scopul investirii în proiectul de finanțare participativă. (2) Investiția este efectuată prin una dintre următoarele modalități: (6) Vehiculul investițional devine proprietar al acțiunilor sau al părților sociale achiziționate în cadrul proiectului de finanțare participativă și beneficiar al tuturor drepturilor aferente. Dividendele primite de vehiculul investițional sunt	(1) ~~După înființarea vehiculului~~**În cazul investiției prin intermediul unui vehicul** investițional, ~~capitalul social al acestuia este utilizat în scopul investirii în proiectul~~**mijloacele bănești acumulate de vehicul sunt utilizate exclusiv pentru dobândirea activului care face obiectul proiectului de finanțare participativă, în condițiile stabilite în oferta** de finanțare participativă. (2) ~~Investiția~~**În cazul investiției directe în dezvoltator, investiția** este efectuată prin una dintre următoarele modalități:

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Text lege în vigoare	Text propus
repartizate între investitori proporțional părților sociale deținute de aceștia.	(6) Vehiculul investițional devine proprietar al ~~acțiunilor sau al părților sociale achiziționate în cadrul proiectului de finanțare participativă și beneficiar al tuturor~~ **activului dobândit sau titular al** drepturilor ~~aferente. Dividendele primite de vehiculul investițional sunt repartizate~~**aferente acestuia, iar veniturile obținute din activ se repartizează** între investitori proporțional ~~părților sociale~~**participațiilor** deținute de aceștia.

Art. 38 descrie în prezent exclusiv modelul în care vehiculul investește în capitalul dezvoltatorului, model care nu este compatibil cu Regulamentul (UE) 2020/1503: potrivit Q&A ESMA 1.1 și 1.4, vehiculul servește exclusiv pentru dobândirea unui interes într-un singur activ nelichid sau indivizibil. Propunem separarea celor două ipoteze: alin. (1) și (6) – investiția prin vehicul, care dobândește activul unic; alin. (2) – investiția directă în dezvoltator, cu modalitățile existente (aport sau achiziție de părți sociale/acțiuni). Vehiculele existente își continuă activitatea în condițiile art. VIII alin. (6) propus.

29. Art. 39 alin. (2^2) (nou) – obținerea din oficiu a informațiilor privind antecedentele penale

Text proiect	Text propus
Lipsește (prevedere nouă)	(2^2) Pentru persoanele rezidente, informațiile privind antecedentele penale prevăzute la alin. (2) pct. 4) și 5) se obțin de autoritatea de supraveghere direct din sistemele informaționale de stat, inclusiv prin intermediul platformei de interoperabilitate, fără a fi solicitate solicitantului.

Aplicarea principiului „o singură dată”, în aceeași logică ca la art. 29 alin. (1^1) propus: pentru persoanele rezidente, autoritatea de supraveghere poate obține informațiile privind antecedentele penale direct din sistemele informaționale de stat, fără a impune solicitantului colectarea cazierelor pentru fiecare fondator și fiecare persoană cu funcții de răspundere.

30. Art. 39 alin. (3) – indicarea serviciilor în decizia de autorizare

Text lege în vigoare	Text propus
(3) Decizia autorității de supraveghere privind autorizarea furnizorului prevede serviciile de finanțare participativă pe care furnizorul este autorizat să le presteze, precum și alte servicii	(3) Decizia autorității de supraveghere privind autorizarea furnizorului prevede serviciile de finanțare ~~participativă~~**participativă, prevăzute la art. 2 noțiunea „serviciu de finanțare participativă” lit. a) și/sau lit. b),** pe care furnizorul

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Text lege în vigoare	Text propus
utilizate de furnizor la prestarea serviciilor de finanțare participativă.	este autorizat să le presteze, precum și alte servicii utilizate de furnizor la prestarea serviciilor de finanțare participativă.

Propunem precizarea modului în care serviciile autorizate se indică în decizia de autorizare, prin trimitere la cele două servicii din noțiunea „serviciu de finanțare participativă". Corelativ, art. VIII alin. (3) propus stabilește corespondența autorizațiilor existente cu noile servicii, fără reperfectare.

31. Art. 39 alin. (6) – modificările semnificative

Text proiect	Text propus
(6) Furnizorul notifică autorităţii de supraveghere, în termen de 10 zile lucrătoare, orice modificare semnificativă a condiţiilor care au stat la baza autorizării şi, la solicitarea autorităţii de supraveghere, prezintă informaţiile necesare pentru evaluarea conformităţii cu prezenta lege.	(6) Furnizorul notifică autorității de supraveghere, în termen de 15 zile lucrătoare de la data adoptării deciziei organului competent, următoarele modificări semnificative ale condițiilor care au stat la baza autorizării: a) schimbarea denumirii sau a sediului; b) modificarea tipurilor de servicii de finanțare participativă prestate, cu respectarea alin. (4); c) modificarea regulilor, procedurilor și politicilor prevăzute la alin. (2) pct. 6) lit. b)–i), l) și m); d) modificarea formei garanțiilor prudențiale prevăzute la art. 6; e) modificarea structurii acționariatului care conduce la dobândirea sau pierderea unei participații de cel puțin 20% din capitalul social sau din drepturile de vot. La solicitarea autorității de supraveghere, furnizorul prezintă informațiile necesare pentru evaluarea conformității cu prezenta lege.

Propunem detalierea modificărilor semnificative, după modelul art. 10 din Legea nr. 244/2022 a României (care enumeră schimbarea denumirii, a sediului și modificarea procedurilor din art. 12 alin. (2) din Regulamentul (UE) 2020/1503). Sintagma „orice modificare semnificativă" este evaluativă și generează incertitudine privind obligația de notificare și răspunderea pentru nenotificare. Termenul se raportează la data deciziei organului competent, ca moment cert. Schimbarea persoanelor cu funcții de răspundere nu este inclusă, fiind supusă aprobării prealabile (art. 7 alin. (3)).

32. Art. 41 alin. (1) lit. c) – temeiul de respingere a cererii de autorizare

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Text proiect	Text propus
c) existenţa unor motive întemeiate de a considera că persoanele cu funcţii de răspundere ale solicitantului ori structura acţionariatului acestuia nu asigură administrarea eficace, corectă şi prudentă a activităţii, protecţia intereselor clienţilor şi integritatea pieţei.	c) neîntrunirea de către persoanele cu funcții de răspundere ale solicitantului a cerințelor prevăzute la art. 7 sau existența, în privința acționarilor/asociaților care dețin, direct ori indirect, cel puțin 20% din capitalul social sau din drepturile de vot ale solicitantului, a unor antecedente penale nestinse pentru infracțiuni economice, contra patrimoniului sau de corupție.

Temeiul din proiect este formulat evaluativ („motive întemeiate de a considera”), fără criterii verificabile, ceea ce poate conduce la refuzuri greu de controlat în instanță. Propunem criterii obiective: neîntrunirea cerințelor de la art. 7 de către persoanele cu funcții de răspundere și antecedentele penale ale acționarilor semnificativi, corelat cu documentele cerute la art. 39 alin. (2) pct. 4).

33. Art. 43 alin. (3) lit. e) – publicarea neconformării

Text proiect	Text propus
e) de a face public faptul că furnizorul sau terțul căruia i-au fost externalizate funcții operaționale în condițiile art. 13 nu își respectă obligațiile;	e) de a face public faptul că furnizorul sau terțul căruia i-au fost externalizate funcții operaționale în condițiile art. 13 nu își respectă ~~obligațiile;~~**obligațiile, în baza unei decizii a autorității de supraveghere prin care s-a constatat încălcarea;**

Publicarea faptului că un furnizor nu își respectă obligațiile are un impact reputațional major și ireversibil. Propunem ca măsura să se bazeze pe o decizie a autorității prin care s-a constatat încălcarea, decizie care poate fi contestată, pentru respectarea dreptului la apărare și a proporționalității.

34. Art. 45 alin. (1) lit. g) și h) – retragerea autorizării

Text proiect	Text propus
g) furnizorului care prestează și servicii de plată, persoanelor cu funcție de răspundere ale acestuia, salariaților săi sau terților care acționează în numele său care au încălcat prevederile legislației cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului; h) furnizorului sau terțului care acționează în numele său i-a fost retrasă licența de instituție de credit, în condițiile Legii nr. 202/2017 privind	g) ~~furnizorului~~**furnizorul** care prestează și servicii de plată, ~~persoanelor cu funcție~~**persoanele cu funcții** de răspundere ale acestuia, ~~salariaților~~**salariații** săi sau ~~terților~~**terții** care acționează în numele său ~~care~~ au încălcat **în mod grav sau repetat** prevederile legislației cu privire la prevenirea și combaterea spălării banilor și finanțării terorismului; h) furnizorului sau terțului care acționează în numele său i-a fost retrasă licența de ~~instituție de~~

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Text proiect	Text propus
activitatea instituțiilor de credit, de prestator de servicii de plată, în condițiile Legii nr.114/2012 cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, sau de prestator de servicii de investiții, în condițiile Legii nr. 181/2026 privind pieţele instrumentelor financiare şi activităţile de investiţii, iar situația nu a fost remediată în termen de 40 de zile calendaristice.	~~credit,~~**bancă,** în condițiile Legii nr. 202/2017 privind activitatea ~~instituțiilor de credit,~~**băncilor, licența** de prestator de servicii de plată, în condițiile Legii ~~nr.114/2012~~**nr. 114/2012** cu privire la serviciile de plată și moneda electronică, sau ~~de prestator de servicii~~**licența de firmă** de investiții, în condițiile Legii nr. 181/2026 privind piețele instrumentelor financiare și activitățile de investiții, iar ~~situația~~**furnizorul** nu a ~~fost remediată~~**încetat prestarea serviciilor pentru care licența respectivă era necesară sau nu a contractat un alt prestator licențiat** în termen de 40 de zile calendaristice.

Reformulare gramaticală: literele trebuie să se înscrie în fraza introductivă („în următoarele cazuri:”). Propunem, totodată, ca retragerea autorizării pentru încălcări ale legislației privind prevenirea spălării banilor să fie condiționată de caracterul grav sau repetat al încălcării: retragerea este sancțiunea maximă, iar pentru încălcările izolate art. 44 prevede sancțiuni graduale. La lit. h) precizăm în ce constă „remedierea situației”. Titlul Legii nr. 202/2017 este „privind activitatea băncilor”.

35. Art. 48 alin. (3) – abrogarea capitolelor II–IV la aderare

Text proiect	Text propus
(3) Capitolele II – IV din prezenta lege se abrogă la data aderării Republicii Moldova la Uniunea Europeană.	(3) Capitolele ~~II – IV~~**II–IV** din prezenta lege se abrogă la data aderării Republicii Moldova la Uniunea ~~Europeană.~~**Europeană, cu excepția prevederilor aplicabile împrumuturilor de consum acordate prin intermediul platformelor de finanțare participativă.**

Regulamentul (UE) 2020/1503 nu se aplică serviciilor de finanțare participativă prestate dezvoltatorilor care sunt consumatori (art. 1 alin. (2) lit. a)). Abrogarea integrală a capitolelor II–IV ar elimina, la data aderării, regimul juridic al împrumuturilor de consum prin platformă (art. 5, art. 30 și normele conexe), fără un regim european direct aplicabil care să îl înlocuiască. Serviciile de creditare participativă pentru consumatori sunt reglementate la nivelul UE prin Directiva (UE) 2023/2225, care necesită transpunere. Propunem menținerea prevederilor privind împrumuturile de consum până la reglementarea lor prin legislația de transpunere.

II. PROPUNERI PRIVIND MODIFICAREA ACTELOR NORMATIVE CONEXE

Fără modificările de mai jos, o parte din mecanismele Legii nr. 181/2023 rămân inoperante. Propunem completarea proiectului cu articolele II–VII, cu înlocuirea art. II din proiect cu art. VIII (secțiunea III).

36. Codul fiscal – art. 31: deducerea sumelor alocate fondului de rezervă

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Text în vigoare	Text propus
(2) Nu se permite deducerea provizioanelor, cu excepţia reducerilor pentru pierderi la active şi la angajamente condiţionale, pentru băncile și organizațiile de creditare nebancară, efectuate conform alin.(3), şi pentru pierderi la împrumuturi şi dobânzile aferente (provizioane), pentru organizaţiile de creditare nebancară, efectuate conform alin.(4).	1. Articolul 31: alineatul (2) se completează la final cu textul „, precum și a sumelor alocate fondului de rezervă de către furnizorii de servicii de finanțare participativă, efectuate conform alin. (4^1)”; se completează cu alineatul (4^1) cu următorul cuprins: „(4^1) Furnizorilor de servicii de finanțare participativă li se permite deducerea sumelor alocate în perioada fiscală fondului de rezervă constituit în conformitate cu art. 33 alin. (9) din Legea nr. 181/2023 privind serviciile de finanțare participativă, în limita stabilită prin actele normative ale Comisiei Naționale a Pieței Financiare. Sumele din fondul de rezervă restituite furnizorului sau utilizate în alte scopuri decât acoperirea pierderilor investitorilor se includ în venitul impozabil al perioadei fiscale în care a avut loc restituirea sau utilizarea respectivă.”

Fondul de rezervă (art. 33 alin. (9), introdus prin proiect) are aceeași funcție economică precum provizioanele pentru pierderi la împrumuturi ale OCN, deductibile conform art. 31 alin. (4) din Codul fiscal. În lipsa deducerii, sumele alocate fondului sunt impozitate ca profit, deși sunt destinate exclusiv acoperirii pierderilor investitorilor. Reintegrarea în venitul impozabil a sumelor restituite sau utilizate în alte scopuri previne abuzul.

37. Codul fiscal – art. 90^1 alin. (3^7): baza de calcul a impozitului pe dobândă

Text în vigoare	Text propus
(3^7) Băncile, asociaţiile de economii şi împrumut, furnizorii de servicii de finanțare participativă, precum şi emitenţii de titluri de creanță și obligațiuni, altele decât cele prevăzute la art. 20 lit. z^{20}), reţin un impozit în mărime de 6% din dobânzile achitate în folosul persoanelor fizice rezidente.	(3^7) Băncile, asociaţiile de economii şi împrumut, furnizorii de servicii de finanțare participativă, precum şi emitenţii de titluri de creanță și obligațiuni, altele decât cele prevăzute la art. 20 lit. z^{20}), reţin un impozit în mărime de 6% din dobânzile achitate în folosul persoanelor fizice rezidente. **În cazul furnizorilor de servicii de finanțare participativă, impozitul se calculează din suma dobânzii achitate, diminuată cu comisioanele reținute de furnizor din această dobândă în conformitate cu art. 11 alin. (1) lit. c) din Legea nr.**

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Text în vigoare	Text propus
	181/2023 privind serviciile de finanțare participativă.

Comisionul reținut de furnizor din dobândă (art. 11 alin. (1) lit. c) din Legea nr. 181/2023) diminuează venitul efectiv încasat de investitor. Impozitarea dobânzii brute conduce la impozitarea unor sume pe care investitorul nu le primește. Propunem ca baza impozabilă să fie dobânda netă de comisionul furnizorului.

38. Codul civil – art. 714 alin. (1): furnizorii în calitate de registratori

Text în vigoare	Text propus
(1) Înregistrarea gajului are loc prin depunerea în registrul garanțiilor a unui aviz de înregistrare, care conține informația indicată la alin. (2) din prezentul articol. Avizul de înregistrare poate fi depus prin orice persoană înregistrată de Ministerul Justiției cu drept de acces activ la registrul garanțiilor (registrator). Lista registratorilor autorizați este făcută publică în conformitate cu regulamentul prevăzut la art. 712 alin. (3).	(1) Înregistrarea gajului are loc prin depunerea în registrul garanțiilor a unui aviz de înregistrare, care conține informația indicată la alin. (2) din prezentul articol. Avizul de înregistrare poate fi depus prin orice persoană înregistrată de Ministerul Justiției cu drept de acces activ la registrul garanțiilor (registrator). **Furnizorii de servicii de finanțare participativă autorizați în condițiile Legii nr. 181/2023 privind serviciile de finanțare participativă se înregistrează, la cerere, în calitate de registratori pentru înregistrarea, modificarea și radierea gajurilor care garantează împrumuturile acordate prin intermediul platformelor pe care le gestionează.** Lista registratorilor autorizați este făcută publică în conformitate cu regulamentul prevăzut la art. 712 alin. (3).

Lista registratorilor registrului garanțiilor este stabilită prin regulamentul Guvernului (art. 712 alin. (3) și art. 714 alin. (1) din Codul civil). Consacrarea în lege a dreptului furnizorilor de a fi registratori oferă temeiul pentru modificarea regulamentului (a se vedea și art. 8 alin. (6) propus).

39. Codul civil – art. 759 alin. (1): ipoteca executorie pentru împrumuturile prin platformă

Text în vigoare	Text propus
(1) În cazul în care ipoteca garantează obligațiile ce rezultă din contractul de modificare a termenului de stingere a obligațiilor încheiat cu autoritatea publică, contractul de credit bancar sau de împrumut acordat de către organizația de creditare nebancară, de către asociația de economii și împrumut, de către societatea de leasing ori de	(1) În cazul în care ipoteca garantează obligațiile ce rezultă din contractul de modificare a termenului de stingere a obligațiilor încheiat cu autoritatea publică, contractul de credit bancar sau de împrumut acordat de către organizația de creditare nebancară, de către asociația de economii și împrumut, de către societatea de leasing ori de

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Text în vigoare	Text propus
către o bancă de dezvoltare multilaterală în sensul Legii nr. 184/2016 cu privire la contractele de garanție financiară, contractul de ipotecă poate fi învestit cu formulă executorie conform legislației cu privire la notariat dacă părțile au convenit în mod expres aceasta în contract. […]	către o bancă de dezvoltare multilaterală în sensul Legii nr. 184/2016 cu privire la contractele de garanție ~~financiară,~~**financiară ori contractul de împrumut încheiat prin intermediul unei platforme de finanțare participativă în condițiile Legii nr. 181/2023 privind serviciile de finanțare participativă, inclusiv de către furnizor în numele investitorilor,** contractul de ipotecă poate fi învestit cu formulă executorie conform legislației cu privire la notariat dacă părțile au convenit în mod expres aceasta în contract. […]

Art. 759 alin. (1) din Codul civil limitează învestirea contractului de ipotecă cu formulă executorie la creditele bancare și la împrumuturile acordate de OCN, AEÎ, societățile de leasing și băncile de dezvoltare multilaterală. Prin urmare, art. 8 alin. (5) din Legea nr. 181/2023 nu poate fi aplicat contractelor de ipotecă încheiate pentru împrumuturile prin platformă. Propunem includerea acestora, cu precizarea că norma se aplică și atunci când contractul este încheiat de furnizor în numele investitorilor (art. 31 alin. (2)).

40. Legea nr. 62/2008 privind reglementarea valutară – art. 21 și art. 22

Text în vigoare	Text propus
Art. 21 alin. (2) – lista operațiunilor în valută admise între rezidenți nu cuprinde tranzacțiile de finanțare participativă. Art. 22 (1) Acordarea pe teritoriul Republicii Moldova a împrumuturilor/creditelor în valută străină de către rezidenţi în favoarea altor rezidenţi se permite băncilor licenţiate şi persoanelor fizice rezidente, conform prevederilor prezentului articol, precum şi Ministerului Finanţelor, conform prevederilor Legii nr. 419/2006 cu privire la datoria sectorului public, garanţiile de stat şi recreditarea de stat.	1. La articolul 21 alineatul (2), după litera a[2]) se introduce litera a[3]) cu următorul cuprins: „a[3]) operațiunilor efectuate în cadrul tranzacțiilor de finanțare participativă prin intermediul furnizorilor de servicii de finanțare participativă autorizați în condițiile Legii nr. 181/2023 privind serviciile de finanțare participativă;”. 2. Articolul 22: la alineatul (1), după textul „persoanelor fizice rezidente, conform prevederilor prezentului articol,” se introduce textul „investitorilor, prin intermediul platformelor de finanțare participativă, conform alin. (4),”; se completează cu alineatul (4) cu următorul cuprins: „(4) Investitorii rezidenți au dreptul de a acorda, prin intermediul platformelor de finanțare participativă, împrumuturi în valută străină dezvoltatorilor rezidenți, în condițiile Legii nr.

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Text în vigoare	Text propus
	181/2023 privind serviciile de finanțare participativă. Împrumuturile de consum acordate prin intermediul platformelor de finanțare participativă se acordă numai în monedă națională.”

În prezent, art. 21 alin. (2) și art. 22 din Legea nr. 62/2008 nu permit operațiunile valutare între rezidenți în cadrul finanțării participative: creditarea în valută între rezidenți este permisă doar băncilor și persoanelor fizice (între ele). Astfel, art. 12 alin. (4) din Legea nr. 181/2023, care permite tranzacțiile în valută „cu respectarea Legii nr. 62/2008”, este practic inoperant. Propunem admiterea plăților și transferurilor în valută în cadrul tranzacțiilor de finanțare participativă (art. 21) și a creditării în valută a dezvoltatorilor prin platformă (art. 22). Împrumuturile de consum rămân în monedă națională (art. 22 alin. (4) propus), din considerente de protecție a consumatorilor față de riscul valutar. Banca Națională a Moldovei poate stabili condiții suplimentare.

41. Legea nr. 135/2007 privind societățile cu răspundere limitată

Text în vigoare	Text propus
Art. 11 (4) Prin derogare de la prevederile alin.(3), în cazul societăților care constituie vehicul investițional conform art. 2 din Legea nr. 181/2023 privind serviciile de finanțare participativă, numărul de asociați nu poate fi mai mare de 200. Art. 25 (13) Asociatul care deține o parte socială în capitalul unei societăți cu răspundere limitată ce constituie un vehicul investițional în sensul prevăzut de Legea privind serviciile de finanțare participativă poate înstrăina liber partea sa socială, indiferent de prevederile actului de constituire. Art. 30 (3) Prin derogare de la alin. (2), în cazul înstrăinării unei părți sociale dintr-o societate ce constituie vehicul investițional conform art.2 din Legea nr.181/2023 […], actul juridic de înstrăinare/dobândire poate fi încheiat și prezentat în formă electronică. Art. 40^1 (4) Prin derogare de la prevederile Legii nr. 171/2012 privind piața de capital, societatea este în drept să emită doar obligațiuni neconvertibile.	1. La articolul 11, alineatul (4) se abrogă. 2. Articolul 22 se completează cu alineatul (3^1) cu următorul cuprins: „(3^1) Creanța rezultată dintr-un împrumut convertibil acordat prin intermediul unei platforme de finanțare participativă, în condițiile art. 32^1 din Legea nr. 181/2023 privind serviciile de finanțare participativă, poate constitui aport la capitalul social al societății debitoare.” 3. La articolul 25 alineatul (13), după textul „în sensul prevăzut de Legea privind serviciile de finanțare participativă” se introduce textul „, precum și asociatul care a dobândit partea socială în cadrul unui proiect de finanțare participativă desfășurat în condițiile legii menționate,”. 4. La articolul 30 alineatul (3), după textul „din Legea nr.181/2023 privind serviciile de finanțare participativă” se introduce textul „ ori a unei părți sociale dobândite în cadrul unui proiect de finanțare participativă”. 5. Articolul 33^1 se completează cu alineatul (10) cu următorul cuprins: „(10) În cazul majorării capitalului social prin aporturi suplimentare ale

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Text în vigoare	Text propus
	investitorilor în cadrul unui proiect de finanțare participativă desfășurat în condițiile Legii nr. 181/2023 privind serviciile de finanțare participativă, hotărârea adunării generale a asociaților privind aprobarea solicitării de finanțare participativă poate prevedea excluderea dreptului de preempțiune prevăzut la alin. (2), iar aporturile se varsă în termenul stabilit în oferta de finanțare participativă.” 6. La articolul 40^1, alineatul (4) se completează la final cu textul „, cu excepția obligațiunilor convertibile în părți sociale plasate prin intermediul platformelor de finanțare participativă în condițiile Legii nr. 181/2023 privind serviciile de finanțare participativă”.

Art. 11 alin. (3) din Legea nr. 135/2007 nu mai limitează numărul de asociați, astfel încât limita de 200 de asociați pentru vehiculele investiționale (alin. (4)) dezavantajează vehiculele față de orice alt SRL. Propunem abrogarea alin. (4). Corelări necesare pentru investiția directă în dezvoltatorii constituiți ca SRL (art. 36^1 propus) și pentru împrumuturile convertibile (art. 32^1 propus): aportul în creanțe; înstrăinarea liberă și în formă electronică a părților sociale dobândite prin platformă, posibilă în prezent doar pentru vehicule; excluderea preempțiunii la majorarea capitalului prin platformă; posibilitatea emiterii de obligațiuni convertibile plasate prin platformă, interzise în prezent SRL-urilor prin art. 40^1 alin. (4).

42. Codul de executare – art. 11: documentele executorii

Text în vigoare	Text propus
Lipsește (prevedere nouă)	**Art. VI.** – Articolul 11 din Codul de executare al Republicii Moldova nr. 443/2004, cu modificările ulterioare, se completează cu o literă nouă cu următorul cuprins: „[…]) contractele de împrumut și contractele de garanție care constituie titluri executorii în condițiile art. 8 alin. (5) din Legea nr. 181/2023 privind serviciile de finanțare participativă;”.

Corelare cu art. 8 alin. (5) propus: contractele care constituie titluri executorii prin efectul Legii nr. 181/2023 trebuie incluse în lista documentelor executorii de la art. 11 din Codul de executare. Litera urmează a fi stabilită la redactarea finală.

43. Legea nr. 171/2012 privind piața de capital – excepția de la obligația de prospect

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Text în vigoare	Text propus
Lipsește (prevedere nouă)	**Art. VII.** – Legea nr. 171/2012 privind piața de capital (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2012, nr. 193–197, art. 665), cu modificările ulterioare, se completează, la articolul care stabilește excepțiile de la obligația de publicare a prospectului, cu o excepție nouă cu următorul cuprins: „ofertele de valori mobiliare efectuate prin intermediul furnizorilor de servicii de finanțare participativă, în condițiile Legii nr. 181/2023 privind serviciile de finanțare participativă, în limita plafonului prevăzut la art. 4 alin. (1) din legea menționată;”.

Plasarea de valori mobiliare prin platformă (serviciul de la lit. b)) poate fi calificată drept ofertă publică ce necesită prospect în sensul Legii nr. 171/2012, ale cărei prevederi privind oferta publică rămân în vigoare după adoptarea Legii nr. 181/2026 (art. 168 alin. (2) din aceasta abrogă doar o parte din articole). Regulamentul (UE) 2020/1503 a exceptat ofertele de crowdfunding de la obligația de prospect prin modificarea art. 1 alin. (4) din Regulamentul (UE) 2017/1129. Propunem o excepție similară; articolul exact urmează a fi identificat de autor.

III. DISPOZIȚIILE FINALE ȘI TRANZITORII

44. Dispozițiile finale și tranzitorii (art. II din proiect)

Text proiect	Text propus
Art. II – (1) Prezenta lege intră în vigoare la expirarea termenului de 3 luni de la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova. (2) Până la data intrării în vigoare a prezentei legi, Comisia Națională a Pieței Financiare își va aduce actele sale normative în concordanță cu prezenta lege.	**Art. VIII.** – Dispoziții finale și tranzitorii (în locul art. II din proiect): (1) Prezenta lege intră în vigoare la 29 martie 2027, concomitent cu Legea nr. 181/2026 privind pieţele instrumentelor financiare și activitățile de investiții, cu excepția următoarelor prevederi, care intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial al Republicii Moldova: a) art. I, în partea ce ține de modificarea și completarea art. 4, art. 8 alin. (2), (5) și (6), art. 10 alin. (1^1), art. 12 alin. (4), art. 13, art. 26 alin. (3) și (5), art. 27, art. 29 alin. (2), art. 33 alin. (9) și art. 39 alin. (2^2) din Legea nr. 181/2023 privind serviciile de finanțare participativă; b) art. II, III, IV, VI și VII; c) alin. (2) al prezentului articol.

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Text proiect	Text propus
	Art. II pct. 1 se aplică începând cu perioada fiscală în curs la data publicării prezentei legi. (2) Până la data intrării în vigoare a prezentei legi, Comisia Națională a Pieței Financiare își va aduce actele normative în concordanță cu prezenta lege, supunând proiectele acestora consultărilor publice cu cel puțin 3 luni înainte de data intrării în vigoare a prezentei legi. (3) Autorizațiile eliberate furnizorilor până la data intrării în vigoare a prezentei legi rămân valabile. Autorizațiile pentru prestarea serviciilor de finanțare participativă bazată pe împrumuturi se consideră eliberate pentru serviciul prevăzut la art. 2 noțiunea „serviciu de finanțare participativă” lit. a), iar cele pentru finanțarea participativă bazată pe investiții – pentru serviciul prevăzut la lit. b) din Legea nr. 181/2023, Comisia Națională a Pieței Financiare operând din oficiu modificările corespunzătoare în Registru, fără reperfectarea actului permisiv și fără perceperea taxei. (4) Furnizorii autorizați la data intrării în vigoare a prezentei legi se conformează cerințelor introduse prin prezenta lege în termen de 12 luni de la data intrării ei în vigoare. (5) Pe parcursul termenului prevăzut la alin. (4), Comisia Națională a Pieței Financiare nu aplică sancțiuni pentru nerespectarea cerințelor introduse prin prezenta lege, iar controalele privind respectarea acestor cerințe au caracter consultativ, cu excepția situațiilor în care se constată riscuri grave pentru interesele investitorilor. (6) Vehiculele investiționale înființate până la data intrării în vigoare a prezentei legi, inclusiv cele care dețin părți sociale sau acțiuni ale dezvoltatorului, continuă să fie gestionate în condițiile actelor de constituire și ale contractelor încheiate, până la finalizarea proiectelor de finanțare participativă pentru care au fost înființate.

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Text proiect	Text propus
	(7) Contractele de servicii de finanțare participativă încheiate până la data intrării în vigoare a prezentei legi își păstrează valabilitatea până la expirarea lor.

Propunem: (1) intrarea în vigoare diferențiată. Regula generală este 29 martie 2027, concomitent cu Legea nr. 181/2026, pentru prevederile care trimit la aceasta sau depind de ea (noțiunea de investitor sofisticat, păstrarea activelor, regimul investițiilor și al vehiculului investițional). În forma proiectului (3 luni de la publicare), legea ar putea intra în vigoare înaintea Legii nr. 181/2026, iar trimiterile ar rămâne temporar fără obiect. Prevederile care nu depind de Legea nr. 181/2026 și care elimină sarcini administrative sau corelează alte acte normative intră în vigoare la data publicării: notificarea ulterioară a externalizării, renunțarea la semnătura electronică, limitele de investiții, recunoașterea investitorilor sofisticați, fondul de rezervă, titlul executoriu, registrul garanțiilor, regimul valutar și fiscal, prospectul și plafonul. Aceste prevederi nu impun obligații noi, deci nu necesită o perioadă de adaptare, iar amânarea lor cu peste un an ar menține nejustificat costuri pentru furnizori, dezvoltatori și investitori. Deducerea alocărilor în fondul de rezervă se aplică din perioada fiscală în curs, pentru ca alocările din același an să nu fie tratate fiscal diferit. Intrarea în vigoare diferențiată este o tehnică utilizată și în Legea nr. 181/2026 (art. 168 alin. (1)); (2) un termen de 3 luni pentru aducerea actelor CNPF în concordanță cu prevederile aplicabile imediat și consultarea publică, cu cel puțin 3 luni înainte, a celorlalte acte; până atunci, actele existente se aplică în măsura în care nu contravin legii; (3) corespondența de drept a autorizațiilor existente cu noile servicii, fără reperfectare; (4)–(5) un termen de conformare de 12 luni pentru cerințele noi (inclusiv fondurile proprii, art. 6), fără sancțiuni și cu controale cu caracter consultativ; (6)–(7) menținerea vehiculelor existente – inclusiv a celor care dețin participații în dezvoltator, model care nu mai este admis pentru proiectele noi – și a contractelor existente. Dacă legea va fi adoptată după 29 martie 2027, propunem pentru alin. (1) formula „la expirarea a 3 luni de la data publicării, dar nu mai devreme de data intrării în vigoare a Legii nr. 181/2026”.

IV. OBSERVAȚII DE TEHNICĂ LEGISLATIVĂ

Nr.	Prevederea	Observație
1	Art. 6 alin. (2) lit. a) (pct. 4)	Textul de substituire se încheie cu „;”, iar aplicat literal dublează semnul de punctuație existent.
2	Art. 21 alin. (4) lit. c) (pct. 11)	Textul de completare se încheie cu „;”, iar aplicat literal dublează semnul de punctuație existent.
3	Art. 2, noțiunea „securitizare” (pct. 3)	Ghilimelele se închid după termen („securitizare” – …), nu după definiție; ghilimelele de închidere trebuie mutate la finalul definiției.
4	Art. 26 alin. (8) (pct. 14)	Lipsesc ghilimelele de deschidere ale textului alineatului.
5	Art. 26 alin. (7) (lege)	Trimiterea la alin. (4) trebuie înlocuită cu trimiterea la alin. (5), care reglementează aprobarea cererii.

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md

Nr.	Prevederea	Observație
6	Art. 28 alin. (6) (pct. 2)	Sintagma „pagina web a platformei” nu este acoperită literal de substituirea de la pct. 2; propunem substituirea cu „site-ul web al platformei”.
7	Art. 37 alin. (1) (pct. 19)	Terminologie: „termenul de revocare” – legea utilizează „perioada de reflecție” (art. 23).
8	Art. 39 alin. (2^1) (pct. 21)	„cu condiția că” → „cu condiția ca”.
9	Art. 43 alin. (3) lit. f) (pct. 25)	Ultima literă a alineatului se încheie cu „;” în loc de „.”.
10	Art. 47^4 alin. (1) (pct. 28)	Trimiterea la „art. 45^2 și 45^3” trebuie înlocuită cu „art. 47^2 și 47^3”.
11	Art. 12^1 și art. 45 alin. (1) lit. h) (pct. 8 și 27)	Titlul Legii nr. 202/2017 este „privind activitatea băncilor” (a se vedea art. 3 din Legea nr. 181/2026), nu „privind activitatea instituțiilor de credit”.
12	Art. 2, noțiunea „serviciu de finanțare participativă” (pct. 3)	Trimiterea la art. 9 alin. (1) lit. f) din Legea nr. 181/2026 vizează plasarea cu angajament ferm; corect – lit. g) (a se vedea pct. 3 din secțiunea III).

Considerăm că preluarea propunerilor formulate în prezentul aviz va contribui la crearea unui cadru de reglementare coerent, predictibil și proporțional, care să susțină dezvoltarea pieței de finanțare participativă, să faciliteze accesul companiilor și al persoanelor fizice la surse alternative de finanțare și să asigure, în același timp, protecția adecvată a investitorilor.

AmCham Moldova și ATIC solicită examinarea propunerilor prezentate și integrarea acestora în versiunea finală a proiectului, exprimându-și disponibilitatea de a participa la discuții și consultări suplimentare cu reprezentanții Ministerului Finanțelor și ai autorităților relevante, în vederea identificării celor mai potrivite soluții legislative.

Cu respect,

Mila Malairău
Director Executiv
Camera de Comerț Americană din Moldova

Irina Oriol
Director Executiv
Asociația Națională a Companiilor din Domeniul TIC

Digitally signed by Oriol Irina
Date: 2026.11.09 16:44:31 EET
Reason: MoldSign Signature
Location: Moldova
MOLDOVA EUROPEANĂ

Document semnat electronic. Pentru verificarea semnăturii a se accesa: https://msign.gov.md